

ด่วน

ที่ กต ๑๒๐๒/๔๘๑

สพต.รับที่ 339
วันที่ 26 พ.ค. 2558
เวลา 17.57

ผ่านเลขที่การคณะรัฐมนตรี	รับที่ 11107 กต
วันที่ 26 พ.ค. 2558	เวลา 14.00 น.

กระทรวงการต่างประเทศ

ถนนศรีอยุธยา กทม. ๑๐๕๐๐

๒๗ พฤษภาคม ๒๕๕๘

เรื่อง ความคืบหน้าการเตรียมความพร้อมประเทศไทยในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศเห็นชอบ

ให้เสนอคณะรัฐมนตรี

๒. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๔๐๒/ว ๔๕๐๓ ลงวันที่ ๑ พฤษภาคม

๒๕๕๘ เรื่อง การบรรยายสรุปเกี่ยวกับความคืบหน้าการเตรียมความพร้อมประเทศไทย

ในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

ด้วยกระทรวงการต่างประเทศขอเสนอเรื่อง ความคืบหน้าการเตรียมความพร้อมประเทศไทยในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน มาเพื่อคณะรัฐมนตรีทราบ โดยรองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ (พลเอก ชนะศักดิ์ ปฏิมาประกร) กำกับกับการบริหารราชการกระทรวงการต่างประเทศ ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว ดังรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ นายกรัฐมนตรีได้ลงนามคำสั่งที่ ๒๓๑/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ แต่งตั้งคณะกรรมการศูนย์อำนวยการเตรียมความพร้อมประเทศไทยในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน โดยมีรองนายกรัฐมนตรีฝ่ายการต่างประเทศ (พลเอก ชนะศักดิ์ ปฏิมาประกร) เป็นประธานกรรมการ

๑.๒ ต่อมา รองนายกรัฐมนตรีฝ่ายการต่างประเทศ (พลเอก ชนะศักดิ์ ปฏิมาประกร) ในฐานะประธานกรรมการ ได้ลงนามในคำสั่งแต่งตั้ง (๑) คณะอนุกรรมการศูนย์อำนวยการเตรียมความพร้อมประเทศไทยในเข้าสู่ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน (๒) คณะอนุกรรมการศูนย์อำนวยการเตรียมความพร้อมประเทศไทยในเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (๓) คณะอนุกรรมการศูนย์อำนวยการเตรียมความพร้อมประเทศไทยในเข้าสู่ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียนอาเซียน (๔) คณะทำงานด้านการประชาสัมพันธ์ประชาคมอาเซียน และ (๕) คณะทำงานด้านกฎหมายเพื่อการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

๑.๓ นายกรัฐมนตรีได้มีบัญชาอนุญาตให้รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศเข้าบรรยายสรุปเกี่ยวกับความคืบหน้าการเตรียมความพร้อมประเทศไทยในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในวันศุกร์ที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๕๘ เวลา ๐๙.๐๐ น. ณ ตึกสันติไมตรีหลังใน ทำเนียบรัฐบาล โดยเห็นชอบให้เชิญคณะกรรมการศูนย์อำนวยการเตรียมความพร้อมประเทศไทยในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนเข้าร่วม ดังรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

/๒. เหตุผล.....

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

การบรรยายสรุปครั้งนี้ จัดขึ้นเพื่อรายงานความคืบหน้าการดำเนินงานในแต่ละเสา ได้แก่ เสาการเมืองและความมั่นคง เสาเศรษฐกิจ และเสาสังคมและวัฒนธรรม รวมทั้งการดำเนินการด้านประชาสัมพันธ์และด้านกฎหมาย เพื่อเตรียมความพร้อมประเทศไทยในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน นอกจากนี้ แต่ละเสาได้มีการนำเสนอแนวคิดเบื้องต้นเกี่ยวกับแผนงานระยะ ๕ ปี (๒๕๕๙-๒๕๖๓) เพื่อกำหนดแนวทางในการดำเนินงานภายหลังการเป็นประชาคมอาเซียน ซึ่งมีหลายประเด็นที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงานต่าง ๆ อีกทั้ง นายกรัฐมนตรีได้มีข้อสั่งการต่าง ๆ กระทรวงการต่างประเทศจึงเห็นควรเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ ผลการบรรยายสรุปดังกล่าว รวมทั้งมอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการและติดตามความคืบหน้าตามข้อสั่งการต่าง ๆ ของนายกรัฐมนตรีต่อไป

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

๔. สำคัญ

๔.๑ ภาพรวมความคืบหน้า รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศได้รายงานภาพรวมการดำเนินการซึ่งมีความคืบหน้านับตั้งแต่การจัดตั้งคณะกรรมการศูนย์อำนวยการเตรียมความพร้อมประเทศไทยในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน โดยระหว่างเสามีการดำเนินงานที่เกี่ยวเนื่อง/ประสานงานซึ่งกันและกัน รวมทั้งการพิจารณาจัดทำยุทธศาสตร์หรือแผนงานระยะ ๑๐ ปี โดยทั้งสามเสาได้จัดทำแผนงานระยะแรก ๕ ปี (๒๕๕๙-๒๕๖๓) รองรับ ทั้งนี้ เพื่อกำหนดทิศทางการทำงานของหน่วยงานต่าง ๆ ในอีก ๕-๑๐ ปี ข้างหน้า

๔.๒ ความคืบหน้าการดำเนินการของแต่ละเสา

๔.๒.๑ ปลัดกระทรวงการต่างประเทศแจ้งความคืบหน้าเสาการเมืองและความมั่นคง โดยมีความคืบหน้าที่สำคัญในเชิงนโยบาย ได้แก่ การจัดทำยุทธศาสตร์ต่อประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน (๒๕๕๘-๒๕๖๔) การจัดทำแผนงาน ๕ ปีสำหรับประชาคมการเมืองและความมั่นคงของไทย (๒๕๕๙-๒๕๖๓) ในเชิงโครงสร้าง มีการจัดตั้งกลไกเพื่อผลักดันความร่วมมือในกรอบอาเซียน ๓ แห่ง ได้แก่ (๑) ศูนย์อาเซียนของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เพื่อบูรณาการข้อมูลการเดินทางเข้า-ออกของบุคคลและยานพาหนะ (๒) ศูนย์ ASEAN-NARCO ที่สำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด และ (๓) ศูนย์แพทย์ทหารอาเซียน ที่กรมแพทย์ทหารบก สำหรับประเด็นเร่งด่วนที่ต้องดำเนินการ ได้แก่ (๑) การบริหารจัดการชายแดน ซึ่งอยู่ระหว่างการจัดทำร่างแผนการบริหารจัดการชายแดนด้านความมั่นคง (๒๕๕๘-๒๕๖๔) (๒) การเสริมสร้างความมั่นคงทางทะเล ซึ่งมีแผนความมั่นคงแห่งชาติทางทะเล (๒๕๕๘-๒๕๖๔) รองรับแล้ว (๓) การแก้ไขปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติ (๔) การสร้างความไว้วางใจและการทูตเชิงป้องกัน และ (๕) การเสริมสร้างศักยภาพในการปฏิบัติการทางทหารร่วมกัน

๔.๒.๒ อธิบดีกรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศแจ้งความคืบหน้าในส่วนของเสาเศรษฐกิจ โดยหน่วยงานด้านเศรษฐกิจของไทยได้ดำเนินมาตรการต่าง ๆ ตามพันธกรณีของอาเซียนและเพื่อรองรับและใช้ประโยชน์จากประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนทั้งด้านกฎหมาย สินค้า/บริการ ผู้ประกอบการ และบุคลากร สำหรับแผนงานระยะ ๕ ปี มีประเด็นสำคัญ ได้แก่ (๑) การเปิดเสรีการค้าบริการ เพื่อสนับสนุนการเป็นชาติแห่งการค้า (Trading Nation) ๕ สาขา ได้แก่ โทรคมนาคม/คอมพิวเตอร์ ขนส่ง/โลจิสติกส์ ก่อสร้าง

/การเงิน.....

การเงิน/ประกันภัย และการศึกษา (๒) การเป็นชาติแห่งการเชื่อมโยง (Integrated Nation) ทั้งการเชื่อมโยงด้านการขนส่ง การสื่อสาร และพลังงาน และ (๓) การขับเคลื่อนเศรษฐกิจดิจิทัล ซึ่งไทยจำเป็นต้องพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัลที่ยั่งยืนเป็นจุดอ่อนของการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัลของไทย นอกจากนี้ประเด็นที่ควรดำเนินการเร่งด่วนเพื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน คือ การจัดทำระบบการเชื่อมโยงข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ ณ จุดเดียวของไทย (National Single Window: NSW) โดยขณะนี้กำลังเร่งดำเนินการเพื่อปรับปรุงให้ระบบ NSW ดำเนินการได้จริงภายในสิ้นปี ๒๕๕๘

๔.๒.๓ รองปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์แจ้งคืบหน้าเสาสังคมและวัฒนธรรม โดยกำหนดประเด็นเร่งด่วนตามที่ได้จากผลการศึกษาเรื่องผลกระทบทางสังคมจากการรวมตัวกันเป็นประชาคมอาเซียน ๓ เรื่อง ได้แก่ (๑) ปัญหาแรงงานโยกย้ายถิ่นฐาน (๒) ปัญหาความมั่นคงในรูปแบบใหม่ และ (๓) ปัญหาด้านสวัสดิการสังคม สำหรับแผนงานระยะ ๕ ปี ได้กำหนดแผนงานภายใต้ ๕ องค์ประกอบหลัก ได้แก่ (๑) การมีส่วนร่วมและความรับผิดชอบต่อสังคม (๒) ความเท่าเทียมและการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน (๓) การพัฒนาทางสังคมที่สมดุลกับสิ่งแวดล้อม (๔) การรับมือกับการเปลี่ยนแปลงและความท้าทายใหม่ ๆ และ (๕) การสร้างสรรค์นวัตกรรมและเป็นสมาชิกประชาคมโลก

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้เสนอประเด็นเร่งด่วนเพิ่มเติมโดยขอให้รัฐบาลเร่งดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมและมลพิษข้ามแดนที่สำคัญ อาทิ ปัญหาหมอกควันและไฟป่าข้ามแดน การลักลอบค้าไม้ผิดกฎหมาย พันธุ์พืชและสัตว์ป่าผิดกฎหมาย การลักลอบทิ้งขยะและของเสียอันตรายข้ามแดน ปัญหามลพิษทางอากาศจากการคมนาคมขนส่งข้ามแดน

๔.๒.๔ อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์แจ้งความคืบหน้าการดำเนินงานด้านประชาสัมพันธ์ โดยกรมประชาสัมพันธ์มีโครงการสร้างความตระหนักรู้ให้แก่ประชาชนเกี่ยวกับอาเซียนทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ผ่านสื่อโทรทัศน์ วิทยุ โซเชียลมีเดีย และสื่อกิจกรรม อาทิ การจัดงานสัปดาห์อาเซียน การจัดตั้งเว็บไซต์ www.asean thai.net เป็นต้น สำหรับแผนงาน ๕ ปี จะจัดทำแผนบูรณาการด้านประชาสัมพันธ์

๔.๒.๕ เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาแจ้งความคืบหน้าการดำเนินงานด้านกฎหมาย โดยสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาอยู่ระหว่างการจัดทำบัญชีกฎหมายที่ไทยต้องอนุวัติการตามพันธกรณีของอาเซียนและกฎหมายเพื่อเตรียมความพร้อมของไทย โดยในขั้นนี้ได้รับแจ้งข้อมูลจากหน่วยงานต่าง ๆ แล้ว ๔๓ หน่วยงาน และยังมีได้รับแจ้งจากอีก ๓๘ หน่วยงาน สำหรับบัญชีกฎหมายที่ต้องอนุวัติการภายในปี ๒๕๕๘ ประกอบด้วยกฎหมายที่ต้องออกในระดับ พ.ร.บ. ๔ ฉบับ ระดับกฎหมายลำดับรอง ๔ ฉบับ ส่วนกฎหมายเพื่อเตรียมความพร้อมของไทย อยู่ระหว่างการตรวจพิจารณา

๔.๓ แนวทาง/ข้อสั่งการของนายกรัฐมนตรี

ภาพรวม

๔.๓.๑ การดำเนินงานเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนทั้งสามเสาของไทยในภาพรวมมีความคืบหน้าเป็นที่น่าพอใจ การดำเนินงานของทั้งสามเสาควรมีการบูรณาการอย่างมีประสิทธิภาพ โดยควรมีการตั้งเป้าหมาย/วิสัยทัศน์ล่วงหน้า ๑๐ ปี โดยมีการวางแผนระยะ ๕ ปีและ ๑๐ ปีซึ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ที่เป็นรูปธรรมและนำไปสู่การปฏิบัติที่ชัดเจน โดยอาจให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรายงานผลการดำเนินงานรายไตรมาส นอกจากนี้ ส่วนราชการควรคำนึงถึงการผลักดันประเด็นสำคัญต่าง ๆ ในกรอบอาเซียนด้วย มิใช่เฉพาะในประเทศไทย

/๔.๓.๒ เน้นย้ำ.....

๔.๓.๒ เน้นย้ำให้ส่วนราชการต่าง ๆ ดำเนินงานโดยคำนึงถึงประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับจากการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนอย่างเป็นรูปธรรม สร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนอย่างรอบด้านเพื่อให้ประชาชนสามารถใช้ประโยชน์จากการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนอย่างเต็มที่และสามารถรับมือกับผลกระทบจากการรวมตัวเป็นประชาคมอย่างทันห่วงที่

๔.๓.๓ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการบูรณาการและมีการดำเนินงานในลักษณะครบวงจร โดยมีการกำหนดหน่วยงานที่เป็นเจ้าภาพหลัก หน่วยงานรอง หน่วยงานเสริม ที่ชัดเจน มีการวิเคราะห์วิกฤต โอกาส ความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบของไทยและอาเซียน

เสาการเมืองและความมั่นคง

๔.๓.๔ ย้ำให้ความสำคัญกับเสาการเมืองและความมั่นคงในฐานะที่เป็นส่วนสำคัญในการเกื้อหนุนความคืบหน้าของเสาเศรษฐกิจและเสาสังคมและวัฒนธรรม โดยเฉพาะเรื่องการบริหารจัดการชายแดนและจุดผ่านแดน ซึ่งหน่วยงานต่าง ๆ จะต้องดำเนินงานอย่างบูรณาการ

๔.๓.๕ อาจพิจารณาให้ศูนย์อาเซียนของ สตช. มีภารกิจครอบคลุมประเด็นอาชญากรรมข้ามชาติ การค้ามนุษย์ และอื่น ๆ เพิ่มเติม

๔.๓.๖ มีการบูรณาการการทำงานระหว่างกระทรวงมหาดไทย กระทรวงแรงงาน และกระทรวงการต่างประเทศเกี่ยวกับปัญหาแรงงานต่างด้าว โดยให้กระทรวงมหาดไทยเป็นหน่วยงานหลักในเรื่องดังกล่าว นอกจากนี้ อาจพิจารณาหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาที่ไทยต้องรับภาระในเรื่องการให้การศึกษาและการรักษาพยาบาลแก่แรงงานต่างชาติดังกล่าว

เสาเศรษฐกิจ

๔.๓.๗ เห็นชอบให้ไทยผลักดันประเด็น “ASEAN Access” เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของไทยในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจดิจิทัล ในการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๒๗ ในเดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๘ โดยคณะทำงานเฉพาะกิจเพื่อกำหนดทิศทางในการเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของไทยภายใต้ประชาคมอาเซียนรับจะศึกษาและจัดทำกรอบแนวคิดเกี่ยวกับเรื่องนี้ต่อไป

๔.๓.๘ ไทยควรผลักดันประเด็นต่าง ๆ ในกรอบอาเซียนอย่างต่อเนื่อง อาทิ การให้ความสำคัญกับภาคการเกษตร การพัฒนาตราสินค้าอาเซียน การส่งเสริม SMEs การส่งเสริมความเชื่อมโยงในทุกมิติ การให้ประชาชนสามารถเข้าถึงแหล่งน้ำสะอาด การแก้ไขปัญหาหมอกควันและไฟป่า

๔.๓.๙ ควรสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาร่วมกันในอาเซียน รวมทั้งการสร้างเครือข่ายของภาคส่วนต่าง ๆ เพื่อให้มีการดำเนินงานอย่างเป็นหุ้นส่วนกันและไม่แข่งขันกันเอง โดยเฉพาะผลผลิตด้านการเกษตร อาทิ ข้าว ยาพารา ปาล์มน้ำมัน

๔.๓.๑๐ เร่งรัดกระบวนการตรวจสอบ/รับรองมาตรฐานสินค้าไทยให้สามารถส่งไปขายยังต่างประเทศได้

เสาสังคมและวัฒนธรรม

๔.๓.๑๑ ขอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาแก้ไขปัญหาการค้าขายและค่ารักษาพยาบาลที่สูงขึ้นมาก ซึ่งอาจทำให้ไทยสูญเสียการเป็นศูนย์กลางด้านการแพทย์ โดยอาจพิจารณาหาแนวทางในการควบคุมและมีหลักเกณฑ์ในการพิจารณาที่ชัดเจน

ด้านกฎหมาย

๔.๓.๑๒ การดำเนินงานทางด้านกฎหมายอาเซียนมีความสำคัญและต้องมีการรอบเวลาที่ชัดเจน จึงเห็นควรให้มีการเร่งรัดจัดทำข้อมูลกฎหมายที่ต้องดำเนินการตามพันธกรณีและเพื่อเตรียมความพร้อมประเทศไทย โดยให้ฝ่ายเลขานุการของคณะอนุกรรมการฯ ทั้งสามเสาติดตามข้อมูลกฎหมายจากหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อจัดส่งให้คณะกรรมการด้านกฎหมายเพื่อการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนต่อไป และให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานยืนยันข้อมูลกฎหมายของหน่วยงานของตนไปยังคณะทำงานฯ ด้วย

ด้านประชาสัมพันธ์

๔.๓.๑๓ ควรมีโครงสร้างการประชาสัมพันธ์ที่เน้น ๓ ประเด็น ได้แก่ การสร้างความรับรู้ของประชาชนเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน ผลกระทบจากการเข้าสู่ประชาคมที่ควรเตรียมพร้อมรับมือ และโอกาสที่ประชาชนจะได้รับจากอาเซียน นอกจากนี้ ควรสร้างความเข้าใจของประชาชนเกี่ยวกับประเทศไทยกับอาเซียน และอาเซียนในบริบทของประชาคมโลก

๕. รายงานการวิเคราะห์หรือศึกษาตามกฎหมาย มติคณะรัฐมนตรีหรือคำสั่งใด ๆ

๖. ผลกระทบ

๗. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา

๘. ความเห็นหรือความเห็นชอบ/อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

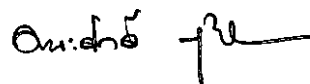
๙. ขอกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

๑๐. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงการต่างประเทศขอให้คณะรัฐมนตรีรับทราบผลการบรรยายสรุปตามข้อ ๔. และมอบหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำแนวทาง/ข้อสั่งการของนายกรัฐมนตรีไปปฏิบัติและติดตามความคืบหน้าต่อไป
จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

พลเอก

(ณรงค์ศักดิ์ ปฎิมาประกร)

รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

กรมอาเซียน

กองยุทธศาสตร์และความร่วมมืออาเซียน

โทร. ๐ ๒๒๐๓ ๕๐๐๐ ต่อ ๑๔๓๘๕

โทรสาร ๐ ๒๖๔๓ ๕๒๑๕